

uoverkommelig Hindring; jeg har i mange Aar tænkt paa denne Sag, og jo mere jeg har tænkt paa den, jo mere jeg har overveiet den, desto mere er det forekommet mig, som om Opgaven er lettere at løse, end man i det første Dieblik kunde antage. Jeg skal ikke forfølge Midlerne dertil, jeg skal ogsaa meget gjerne endnu lade det staae som en Chimære, som en Indbildning — naar Leilighed engang gives, kan jeg maaffee udvikle det fuldstændigere — men jeg vil kun sige, at der i mine Tanker foreligger en undersøift Forbindelse mellem Sjælland og Fyen (Grundtvig: Det var en lang Tunnel!). Ja, det er endda ikke en saa lang Tunnel. Man maa vel lægge Mærke til, at den kan deles i et Par Dele, ligesom man ogsaa maa vel huske paa, at i de store Minegallerier som nu daglig benyttes til at indvinde forskellige Ertsfer, navnlig Kul, findes Længder af Gallerier, som ere meget betydeligere end dem, her er Spørgsmaal om. Naar man taler om at opføre et saadant Gallerie under Vandet, saa forekommer det Mange saa ganske overordentligt, og man kommer altid til at tænke paa de Banfæligheder, det forvoldte at føre Tunnelen under Themsens i London; men jeg vil kun bemærke, at mange Aar, før man byggede Tunnelen under Themsens, gif der Gallerier under Havn, Floder og Bænde, uden at man antog, at derved var nogen særdeles Banfælighed, thi, naar man er i en vis passende Dybde, naar man i Minegallerierne er under de Jordlag, som give Beskyttelse, saa bevæger man sig med større Sikkerhed, end det forekommer i første Dieblik. Banfælighederne ved Tunnelen under Themsens laae deels i, at man fra Begyndelsen af ikke havde tænkt den dybt nok, og deels deri, at man vilde skaffe et saa stort Gallerie tilveie paa een Gang. Hvad Spørgsmaalet med Hensyn til lille Belt angaaer, saa er det foreløbigt berørt her.

Efterat jeg har givet disse Antydninger af min almindelige Betragtning over Sagen, skal jeg gaae over til det særlige Formaal for Lovforslaget, som er en Jernbanes Anlæg i Sjælland. Man vil see, at Loven deler sig i forskellige Dele; nogle Paragrafer afhandle Banens Retning, andre dens Hovedegenskaber,

og de ere blandt de meget vigtige, hvorledes Bengemidlerne skulle staffles tilveie; endelig er der Paragrafer, som vise, hvorledes, efterat denne Lov er bleven til, og medens den bliver til, den private Industrie, som jeg altid ønsker man skal overlade saameget som muligt, kan gjøre sig til Herre over Banen, paa en Maade, som kan være sikker for Staten. Jeg beder lagt Mærke til, at, medens den hele Lov er indrettet saaledes, at, naar det ikke kan være anderledes, saa arbejder Staten sig frem med sine egne Midler, saa er Formaalet det, at sætte enhver ærligmenende Privat istand til at kunne tilegne sig det hele Foretagende, saasnart Tilbudet er passende og giver den behørigte Sikkerhed; — endelig er der, for at lette den hele Udførelse, og for, om jeg saa maa sige, at udvikle den rette Forstaaelse af Lovgivningen, denne Sag angaaende, og komme ud over de mellemværende Banfæligheder, foreslaaet Nedsættelsen af en Commission.

Med Hensyn til den første Deel af Lovforslaget, den, som angaaer Banens Retning, da er det jo aabenbart, at det er den Deel af Forslaget, som er meest stiftet til ved en senere Behandling at kunne forandres. Jeg kan kun foreslaae den Retning, som jeg anseer for, jeg vil ikke alene sige den heldigste, men for den eneste, Staten burde befatte sig med; men jeg er paa ingen Maade uvidende om, at der er ganske andre Meninger i denne Sag, og at, naar mit Forslag først er givet fra mig, saa er jeg ikke længere Herre over Banens Retning. Den kan blive en saadan, at jeg maa stemme imod mit eget Forslag, og derover er jeg jo til enhver Tid Herre; men jeg føler meget godt, at netop denne Deel af Forslaget vil være den, der maaffee nærmest opfordrer til Forandring. Jeg skal derfor ikke nu forfølge dette Spørgsmaal videre, og ikke give Anledning til nogen Strid, om Jernbanen bør gaae i den ene eller den anden Retning, jeg skal overlade det til en dybere Undersøgelse, hvis det maa lykkes mig at føre Forslaget videre, og jeg skal, naar den Tid kommer, paany gjøre mine Grunde for den af mig foreslaaede Retning gjældende, blandt hvilke ogsaa er en finantseel Grund.